

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◆ Godišnja pretplata 50 din ◆ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◆ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◆ Račun Poštanske štedionice br. 57.686 ◆ Oglasi po ceniku ◆ Rukopisi se ne vraćaju ◆

Beograd, 24 april 1937

God. VIII ◆ Broj 12

Audijencija zamenika starešine
Saveza S. K. J.

brata E. Gangla
kod Nj. Kr. Vis. Kneza
Namesnika Pavla

Nj. Kr. Vis. Knez Namesnik Pavle blagoizvoleo je primiti dne 10 o. m. u podužu audijenciju prvog zamenika starešine Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brata Engelberta Gangla.

Član načelništva ČOS
brat Bogumil Havel
posefio je Savez S. K. J.

U utorak dne 20 o. m. stigao je iz Praga u Beograd brat Bogumil Havel, član načelništva Čekoslovačke obće sokolske.

Brat Havel došao je u Beograd da kao pratilac bratske ČOS s vodstvom Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije reši izvesna pitanja o saradnji jugoslovenskog i čekoslovačkog Sokolstva prigodom izleta i sletova u inostranstvu.

Nakon održanih konferencija, brat Havel srdačno se oprostio s članovima savezne uprave u Beogradu i otputovao u četvrtak dne 22 o. m. večernjim brzim vozom za Prag.

Godišnja skupština
Saveza S. K. J.

Kao što je već javljeno, glavna godišnja skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije održaće se dne 30 maja o. g.

Pre same glavne skupštine, i to dne 28 maja, održaće se sednica plenuma uprave Saveza, a dne 29 konferencija skupštinskih delegata. Toga dana ujedno predviđeno je da se održi i zbor župskih prosvetara, zbor župskih načelnika i načelnica i sastanak pročelnika župskih narodno-odbrambenih oteka.

U vezi s održanjem savezne glavne skupštine, uprava Saveza uputila je 21 o. m. svim bratskim župama posebnu okružnicu, na koju i ovim skrećemo bratsku pažnju.

Poseta engleskih novinara
Savezu SKJ

U sredu dne 21 o. m. popodne posetio je Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije engleski novinar Mr. Vilijam Berk Tiling, saradnik londonskog „Tajmsa“ i „Dejli Telegrafa“. Mr. Berk, koji je održao u Beogradu niz predavanja, posetio je Savez SKJ u pratnji beogradskog dopisnika „Tajmsa“ g. Kozomarića, želeći da se obavesti o organizaciji i radu jugoslovenskog Sokolstva i o sistemu sokolskog telesnog vaspitanja. Uglednom gostu dao je iscrpna obaveštenja o organizaciji i delovanju našega Sokolstva tajnik Saveza SKJ brat prof. dr. Mihailo Gradojević. Nakon što je zatim razgledao savezne prostorije, Mr. Berk je u pratnji brata dra Gradojevića, dopisnika „Tajmsa“ g. Kozomarića i urednika našega lista posetio savezni prednjački tečaj u domu Sokolskog društva Beograd—Matica i tom prilikom ujedno razgledao i prostorije doma.

Sokolski petogodišnji plan rada

provodi se već u mnogim župama s velikom
aktivnošću i uspešno

Već je prošlo 7 meseci od dana, koga je jugoslovensko Sokolstvo proklamovalo svoj Petrov petogodišnji plan rada. Mnoge bratske župe već su do danas za veliki broj svojih jedinica, društava i četa, poslale Savezu razne predloge i spiskove radova i poslova, koje misle i za koje su se zavetovale da će sprovesti u postavljenom roku od pet godina, do punoletstva Nj. V. Kralja Petra II.

Iz svih ovih izveštaja bratskih župa vidi se, da one hoće da ulože najveći napor u ostvarenju svojih postavljenih zadataka.

Savez će i sa svoje strane pružiti bratskim župama svoju punu moralnu i moguću materijalnu pomoć, premda i sam ima svoje specijalne zadatke koje ima da ostvari u postavljenom roku. Stoga neka bratske župe strogo vode računa o tome da sa svojim jedinicama ne uzimaju i ne postavljaju one ciljeve koje ne mogu da ostvare, već da se kreću u granicama materijalne mogućnosti i naravno u okviru sokolske ideologije, obrađujući i razvijajući glavne tačke našeg sokolskog programa, tj. u nacionalnom, moralnom i fizičkom pravcu.

Ima međutim i izvestan broj bratskih župa koje ni do danas nisu dostavile Savezu nikakav elaborat po ovome pitanju, tako da Savez ne zna, da li te bratske župe ma šta rade sa svojim jedinicama u ovome pogledu. Savez stoga preporučuje tim bratskim župama da nastoje energično, da sve njihove jedinice što pre izaberu izvesne poslove koje mogu da ostvare u postavljenom roku.

Savez je poslao bratskim župama spisak zadataka i dužnosti od kojih bratske župe mogu izabrati za sebe i za svoje jedinice one zadatke, koje i prema svojim mesnim prilikama treba i mogu da ostvare.

Savez sa zadovoljstvom konstatuje da su se mnoge bratske župe pokazale naročito aktivne, kao što su župe: Mostar, Sarajevo, Cetinje, i još neke druge, pa je želeći da i sve ostale pokažu punu aktivnost na ovome poslu.

Do sada je održano i nekoliko međuzupskih sastanaka, kao u Sarajevu, Mostaru, Dubrovniku i Cetinju, a za 23 maj ove godine zakazan je međuzupski sastanak i u Splitu.

Kako su se ovi međuzupski sastanci pokazali kao veoma korisni, jer se na njima izrađuju gledišta na mnoga sokolska pitanja u vezi sa Petrovim petogodišnjim planom rada i kako se na ovaj način uspostavlja živi kontakt između predstavnika raznih bratskih župa, a koji je inače dosta slab, to je Savez prihvatio misao o ovim sastancima i na njima će uvek biti zastupljen preko svoga delegata.

Sem ovoga Savez će preko svoga naročitog oteka za sprovođenje Petrovog petogodišnjeg plana rada izvršiti potreban nadzor nad radom sokolskih jedinica i voditi računa o tome, da sve one izvrše preduzete dužnosti, jer Sokolstvo mora časno iskupiti datu reč i ispuniti zavet, koji je položilo pred celim narodom, pred svojim uzvišenim Starešinom i pred celokupnim svojim članstvom.

Savez preporuča bratskim župama da za sebe, kao i za svoje jedinice, sastave posebne oteke ili da odrede naročite referente, koji će bditi i voditi računa nad celokupnim radom u pogledu Sokolskog Petrovog petogodišnjeg plana rada i koji će biti u tesnoj vezi sa otkom u Savezu, koji vodi brigu nad sprovođenjem pomenutog plana rada.

Kroz izvesno vreme Savez će savzati sve predstavnike bratskih župa, koji imaju za dužnost nadzor nad izvršenjem ovog plana rada, te je stoga neophodno potrebno, da bratske župe što pre sprovedu organizaciju u gornjem smislu, u koliko to već nisu do sada uradile, i da o tome obaveste Savez, dostavljajući mu imena lica određenih za sprovođenje pomenutog plana rada.

Braćo i sestre, svi na složan i snažan rad, za dobro Kralja i sreću Otađbine.

Zdravo!

gijene; suzbijanje zaraznih bolesti; razvijanje guslarstva; održavanje raznih zabava, posela i slične priredbe; razvijanje recitovanje; organizovanje ručnih apteka; nagrađivanje dece sirote, pomoć nezaposlenim i bolesnim članovima; otvaranje kuhinja za ishranu siromašnog nezaposlenog članstva; stvaranje letovališta u zdravim krajevima države radi oporavljanja bolesnog i siromašnog članstva; odevanje i obuvanje siromašnog članstva; pomaganje siromašnih đaka školskim knjigama, a mladih zanatlija novčano radi otvaranja zanatskih radnji; organizovanje pokretnih biblioteka pri osnovnim školama gde su naše sokolske čete; organizovanje „Kola Sokolica“ i iste vaspitavati u domaćinskim školama, kako bi bile sposobne za otvaranje domaćinskih tečajeva u selu, a tako isto i za higijenske tečajeve; organizovanje debatih večeri; razvijati zajednicu kuće, škole i sokolane; tečajevi sokolskih i narodnih pesama i igara; posećivati ratne položaje, koji su od osobite važnosti za jugoslovensko narodno vaspitanje.

Tehnički i organizacioni rad:

podizanje sokolskih domova i vežbališta; nabavka sprava; podizanje celokupnog članstva i njihovog takmič. rada; osnivanje plivačkih i veslačkih oteka; osnivanje streljačkih društava; priređivanje pešačkih izleta; osnivanje odevnih sekcija radi nabavke svečanog i vežbačkog odela uz vrlo umerene cene; osnivanje konjičkih oteka; osnivanje smučarskih oteka; nabavka i osvećenje sokolskih zastava; usavršavanje administracije: evidencija članstva, matičnih knjiga, kartoteka i pristupnica; priređivanje roditeljskih sastanaka; dečje akademije; organizovanje motorbiciklističkih oteka; organizovanje šahovskih oteka.

Privredna delatnost:

podizanje četnih ambara; zasađivanje voćaka i šuma, parkova i sl.; održavanje zimskih poljoprivrednih tečajeva; izgrađivanje dubrišta; priređivanje gospodarskih izložbi; podizanje mostova; bunara, spomenika, škola, puteva; izgrađivanje silosa i magacina; razvijanje pčelarstva; podizanje žive ograde i ograđivanje imanja; razvijanje raznih njih poljoprivrednih grana: zemljoradnje, stočarstva, voćarstva, šumarstva, živinarstva, pčelarstva i dr.; podizati drvored pored puteva; regulisanje toka reka i potoka.

Slet Sokolske župe Beograd

Proglas članstvu

Sokolska župa Beograd priređuje u Beogradu svoj VI župski slet o Duhovima, na dan 20 i 21 juna t. g. Povodom toga uprava Sokolske župe Beograd uputila je celokupnom svom članstvu proglas sledeće sadržine:

— Braćo i sestre! Sokoli i Sokolice! Sokolska župa Beograd priređuje na Duhove, 20 i 21 juna svoj VI župski slet. Najvažniji i najznačajniji događaj na ovome sletu biće osvećenje župske sokolske zastave, koju daruje Njegovo Veličanstvo naš mladi Kralj i Starešina.

Župski slet najveća je sokolska priredba koju može župa kao samostalno telo da priredi. Uspeh sleta pokazuje jačinu i vrednost našu. Do uspeha dolazi se samo marljivim spremanjem svih jedinica i pojedinaca. Ako bude sva-

Program rada koji je Sokolstvo preduzelo da izvrši kroz pet godina

Iznosimo ovde program rada, koji obuhvata one dužnosti i zadatke, koje su postavile sokolske jedinice da izvrše u roku od pet godina, do navršanja punoletstva Nj. Vel. Kralja Petra II godine 1941.

Jugoslovenska nacionalna misao:

održavanje predavanja; manifestacije; održavanje hodočašća na Oplenac; održavanje komemorativnih sastanaka; proslavljanje 1 decembra i svih istorijskih značajnih dana, kao rodendana Nj. V. Kralja i sl.; podržavati i obilaziti čuvene zadužbine i manastire naših krajeva; propaganda.

U moralno-prosvetnom, socijalnom i zdravstvenom pogledu:

trezvenost; štednja; izleti; radne zajednice; humanitarni rad; taborovanje; održavanje idejnih škola; predavanja;

prosvetne akademije; čitaonice i knjižnice; štampa; govori pred vrstom; anafalbetički tečajevi; narodni univerzitet; održavanje domaćićkih tečajeva na selu; održavanje higijenskih tečajeva; osnivanje sokolskih zdravstvenih zadruga; održavanje predavanja iz opšte higijene; osnivanje putujućih diletanskih pozorišta; priređivanje izložbi muških i ženskih radova; organizovanje suzbijanja bogohuljenja, ogovaranja i klevetanja i štetnih narodnih običaja; uređivanje groblja sokolskih i ostalih; održavanje socijalne nedelje za prikupljanje raznih stvari za odevanje i prehranu sirotica, udovica, bolesnika i iznemoglih staraca i starica; suzbijanje pijanstva; organizovanje pevačkih zborova i orkestra i muzike; organizovanje zdravstvenih zadruga; organizovanje javne hi-

ka jedinica i svaki pojedinac već sada odgovarao savesno i tačno svojim dužnostima, mirno i radosna srca možemo da očekujemo sletske dane.

Župski slet moramo ovoga puta svestranije spremiti, jer nam dolaze u posetu braća Junaci iz Bugarske, braća koja su pokazala 1935 godine i sada, kod posete naše župe Sofijsko vi-teško-junačkoj oblasti, da upravo našu župu neobično vole i cene. Trebalo je videti kako brat brata pozdravlja i kako ga dočekuje. Ako ništa više a ono ne smemo ni u čemu da zaostanemo za braćom Bugarima.

Braće i sestre! Nije dovoljno da naš slet bude samo na tehničkoj visini, da bude brojno zastupljen vežbačima i da vlada primerna disciplina. Potrebno je da vežbalište bude puno gledalaca ne

samo iz Beograda, nego i iz celog područja naše župe. Potrebno je da budu Sokoli, a naročito braća Junaci, na svakom mestu, u svako vreme, najsrdačnije primani i pozdravljeni. To će se postići samo u slučaju ako pojedinci lično, među svojim prijateljima i poznanicima, povedu svestranu propagandu za ovaj slet.

Radeći tako, sestre i braće, osvetlaćemo lice naše, lice sokolsko. Takvim radom korišćićemo našem jugoslovenskom narodu i pokažemo da u našoj miloj i dragoj prestonici, u našem lepom Beogradu, bukt i plamt sokolska svest i sokolska volja.

Verujemo da radom za naš slet radimo i za celokupno naše Sokolstvo. Sa tom verom i puni nade pozivamo vas, sestre i braće, na posao! Zdravo!

Godišnja skupština Sokolske župe Beograd

Na području Sokolske župe Beograd deluju 43 sokolska društva i 93 sokolske čete sa ukupno 25.925 pripadnika

Dne 18 o. m., u 10 i po časova pre podne održana je u Sokolskom domu „Matice“, godišnja skupština Sokolske župe Beograd.

Skupštini su prisustvovali delegati svih sokolskih jedinica sa teritorije Sokolske župe Beograd. Osim toga skupštini je prisustvovao ppretsednik Narodne skupštine, g. dr. Fr. Markić, izaslanik Čehoslovačkog poslanstva brat dr. Franja Bahtik, izaslanik ministra vojske i mornarice, general g. Đukić, izaslanik ministra finansija, g. Rista Nastić, izaslanik ministra prosvete, brat A. Stefan, izaslanik ministra socijalne politike i narodnog zdravlja, g. dr. Živojin Miladinović, izaslanik ministra za fizičko vaspitanje naroda, g. dr. Aleksandar Stefanović, kao i izaslanici mnogih kulturnih i nacionalnih društava. Od strane Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije skupštini je prisustvovao brat inž. Radule Radulović.

Skupštinu je otvorio starešina župe brat Staja Stajić. Otvarajući skupštinu i pozdravljajući sve prisutne, starešina brat Staja Stajić održao je kratak govor. Posle toga brat Stajić pročitao je sledeći telegram, upućen Nj. V. Kralju Petru II:

„Glavna skupština Sokolske župe Beograd, u svojoj nepokolebljivoj odanosti i vernosti Vašem Veličanstvu i celom Kraljevskom Domu, ostajući dosledno na stajalištu jedinstva jugoslovenskog naroda i neprikosnovenosti državne celine, podnosi smerno i oduševljeno svoje Starešini, Vašem Veličanstvu, sokolski pozdrav Zdravo!“

Posle toga prešlo se na dnevni red skupštine. Izveštaj o radu Sokolske župe Beograd u toku prošle godine oštampam je i podnesen godišnjoj skupštini. Iz ovog izveštaja vidi se celokupan rad Sokolske župe Beograd, koja na svome području ima 43 sokolska društva, od kojih se 12 nalaze u Beogradu, a ostala u Arandelovcu, Batajnic, Bogatiću, Valjevu, Topoli, Grockoj, Debeljači, Erdeviku, Zemunu, (dva društva), Indiji, Kovinu, Lazarevcu, Lajkovcu, Loznici, Ljigu, Mladenovcu, Obrenovcu, Pančevu, Petrovcu na Mlavi, Požarevcu, Rumi, Smederevu, Smederevskoj Palanci, Sremskoj Mitrovici, Staroj Pazovi, Starim Banovcima, Ubu, Crepaji, Šapcu i Sidu.

U toku prošle godine na teritoriji Sokolske župe Beograd priređeno je 87 akademija, 22 javne vežbe, 170 posela sa vežbanjem, 2 taborovanja i veći broj izleta, u kojima je učestvovalo 3787 Sokola i Sokolice.

U delokrugu rada prosvetnog odbora vršeni su svi poslovi u vezi sa sokolskim petogodišnjim planom rada, nadalje su održavani prosvetni zborovi, tečajevi, predavanja i slično. Tu ujedno spada i rad sokolskih knjižnica i čitaonica sa 18.267 knjiga, zatim rad na širenju trezvenosti, štednje, sokolskog pozorišta, sokolske muzike i pesme.

Sokolska župa Beograd ima i 93 sokolske čete, u kojima je približan broj pripadnika iznosio u 1936 godini: 4.438 članova, 331 članica, 1.098 muškog naraštaja, 265 ženskog naraštaja, 2.607 muške i 2.080 ženske dece — svega 11.019 pripadnika u sok. četama.

U toku prošle godine osnovane su nove sokolske čete u selima: Grabovcima (kod Šapca), Kravljem Domu (kod Požarevca), Kovačevcu (kod Mladenovca) i Cerovcu (kod Smederevske Palanke). Pristupice se organizovanju četa i u selima: Gluščima, Lipolistu, Crnoj Bari, Beloj Reci, Uzviću (kod Bogatića), Koviljači, Čokešini, Dragincu (kod Loznice), Brzohodama, Aleksandrovu i Kalištu (kod Požarevca).

Prema statističkim podacima, u sokolskim društvima župe Beograd, osim broja pripadnika u sokolskim četama, bilo je na dan 31 decembra 1936 god. 14.706 učlanjenih Sokola i Sokolice, i to 5.942 člana i članice, 3.155 muškog i ženskog naraštaja i 5.609 muške i ženske dece.

Po zvanjima, u sokolskim društvima najveći broj procenata (oko 18 od sto) pada na zanatlije, posle kojih odmah dolaze državni službenici, zatim trgovci, učitelji i profesori, pa privatni nameštenci i radnici (oko 10 od sto). Znatno manji procenat otpada na vojnike (5 od sto), na đake i studente (3 od sto), na seljake (3,87 od sto), lekare (2,78 od sto), advokate (1,66 od sto). U sokolskim četama 61 i po od sto pripadnika dolazi na seljake, oko 8 od sto na učitelje, 7 od sto na đake i studente.

Kao što je poznato Sokolska župa Beograd, pored svog redovnog rada, izvela je u toku prošle zime akciju za zimsku pomoć beogradskoj sirotinji u saradnji sa akcionim odborom za zimsku pomoć Poglavarstva grada Beograda. U ovoj akciji učestvovalo je 209 Sokola iz beogradskih i zemunskih sokolskih društava. Na ovaj način beogradski i zemunski Sokoli prikupili su 5.287 komada odela, 1.623 kilograma životnih namirnica i 14.524 dinara u gotovu. Podeljeno je 1.650 paketa sa odelom i namirnicama beogradskoj sirotinji. Gotov novac upotrebljen je za sirotinjske kuhinje.

Budžet Sokolske župe Beograd za iduću godinu iznosi 432.175 dinara.

Pošto je u toku cele prethodne noći održavana pretkonferencija delegata, na kojoj su pretresani i primljeni svi ovi izveštaji, skupština je jednoglasno prihvatila izveštaje dajući razrešnicu dosadašnjoj upravi.

Zatim se pristupilo izboru nove uprave. Za starešinu ponovo je izabran brat Staja Stajić, za prvog zamenika starešine brat dr. Branko Čipčić; za drugog zamenika starešine brat Gojko Mudrinić; za trećeg zamenika starešine inž. brat Miodrag Matić. Za tajnika izabran je brat Adolf Stefan; za predsednika prosvetnog odbora brat Momir Sinobad; za načelnika brat Petar Čolović; za načelnicu sestra Slavka Vučković; za predsednika odbora za rad na selu inž. brat Svetislav Vučković; za blagajnika brat Gojko Čebo; za predsednika revizionog odbora brat Milorad Popović; za predsednika suda časti general brat Ljubomir Maksimović.

Nova uprava, pored ostalih poslova, nastaviće sve radove za izvođenje župskog sleta, koji se priređuje u Beogradu o Duhovima ove godine.

Godišnja skupština Sokolske župe Kragujevac

Ove godine održala je Sokolska župa Kragujevac svoju glavnu godišnju skupštinu u Čupriji, i to 27 i 28 marta. U subotu pre podne od 9—12 časova održana je proba sletskih vežbi, jer će se od 22—24 maja o. g. održati V župski slet i I župski prosvetni slet u Kragujevcu.

Posle podne u 12,40 časova stigla je uprava župe iz Kragujevca sa mnogim delegatima društava i četa svečano dočekana od strane čuprijskih Sokola. U 13 časova održana je, pod predsedništvom brata Josipa Prohaske, župskog načelnika, sednica zbora društvenih i četnih načelnika i načelnica. Pored rešavanja tekućih pitanja u vezi sa godišnjim izveštajem o tehničkom radu u društvima i četama, naročito je rešavano o pretstojećem V župskom sletu u Kragujevcu i V pokrajinskom sletu u Skoplju i o učešću Sokola i Sokolice Šumadije na ovim sletovima.

U 16 časova održana je u velikoj sali gimnazije predkonferencija delegata, na kojoj su pretresani izveštaji funkcionera (sekretara, načelnika, predsednika prosvetnog odbora, oteka za čete, blagajnika, lekarskog oteka, statističara i revizionog odbora). Osim toga rešavano je o V župskom sletu i I župskom prosvetnom sletu i donete konačne odluke, od kojih je najvažnija ta, da će na slet u Skoplje moći da idu samo oni, koji budu učestvovali na sletu u Kragujevcu.

U 21 čas održane su akademije, na kojima su nastupile razne grupe vežbača i vežbačice Sokolskog društva Čuprija, Kragujevac Matica i Kragujevac I, kao i čete Majur. Svirala je muzika Sokolskog društva Sisevac (rudnik).

U nedelju u 8 časova održana je, pod predsedništvom brata Save Đukića, pretsednika prosvetnog odbora, sednica župskog prosvetnog zbora. Sem rešavanja tekućih stvari u vezi sa godišnjim izveštajem o prosvetnom radu u 1936 godini i programa u 1937 godini, rešavano je i o I župskom prosvetnom sletu i donete shodne odluke.

U 10 časova izvršeno je osvećenje kamena temeljca Sokolskog doma u Čupriji u prisustvu izaslanika Nj. V. Kralja, art. pukovnika R. Jovanovića, pretstavnika mesnih vlasti, a uz učešće svih delegata i mesnih Sokola i Sokolice, kao i mnogobrojnog građanstva.

Godišnja skupština Sokolske župe Novi Sad

Župa ima 58 sokolskih društava i 30 sokolskih četa sa 22.339 pripadnika

Dne 11 o. m. u 9 časova pre podne održana je u velikoj dvorani novosadskog Narodnog spomen-doma glavna godišnja skupština Sokolske župe Novi Sad.

Skupštinu je otvorio starešina župe brat dr. Ignjat Pavlas, koji je u svojoj pozdravnom govoru najpre izrazio osećaje bezgranične ljubavi koju Sostvo gaji prema svome uzvišenom Starešini, našem mladom Kralju Nj. Vel. Petru II. Zatim je pozdravio zvanične prestavnike, i to: izaslanika bana Dunavske banovine načelnika g. Jakšića, komandanta I armijske oblasti generala g. Petra Kosića, načelnika Kr. banske uprave g. Dragutina Došena, komandanta mesta, prestavnika Matice Srpske g. dra Aleksandra Moća te zamenika starešine Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brata Đuru Paun-Đkovića, moleći ga da i u buduće posveti svoje sile i svoju pažnju napretku našega Sokolstva. U dalnjem svom govoru starešina brat dr. Pavlas rekao je između ostalog:

— Večno je samo ono što izvire iz duše naroda, a Sokolstvo je izraz duše narodne. Posle svake borbe sokolska misao postaje sve jača, snažnija i lepša. Služeći toj misli, vi se, braće i sestre, dobrovoljno podvrgavate disciplini i u toliko je veličina vašeg rada značajnija, jer ste na vašu muška leđa uzeli jedan opšti teret. Mi smo izvan politike i partija, ali mi se nadamo pomoći od političkih pokreta, jer su oni državotvorni i jer naš rad pripada celom narodu. Sokolstvo obuhvata sve manifestacije našeg na-

Tom prilikom održali su prigodne govore, arh. namesnik g. Erić; starešina Sokolskog društva Čuprija, brat Drag. Janković i starešina Sokolske župe Kragujevac, brat M. Pavlović.

U 11 časova u velikoj sali gimnazije otvorio je godišnju skupštinu župe brat M. Pavlović i pozdravio Prvog Sokola, Nj. V. Kralja Petra II, zatim sve prestavnike državnih i građanskih vlasti, mesnih društava, a naročito pretstavnik Čehoslovačkog poslanstva, brata Dr-a Bahtika; izaslanika bratskog Saveza Sokola Kralj. Jugoslavije, brata M. Vojinovića i sestru Ljubicu Jovanović, kao i sve delegate društava i četa.

Posle su jednoglasno i bez diskusije primljeni svi izveštaji i predlozi i izabrana nova uprava župe za 1937 godinu, u koju su ušli ova braća i sestre: starešina: M. Pavlović, zamenici D. Milovanović i P. Jevđević, načelnik: J. Prohaska, zamenici: S. Sekovanić i M. Obrenović, načelnica: B. Aksentijević, zamenice: S. Grbić i M. Loc, pretsednik prosvetnog odbora: S. Đukić, sekretar: I. Pavlović, članovi: P. Nožinić, J. Kramer, Dr. B. Jurišić, V. Bratuljević, F. Rebernik, V. Milićević, Dr. M. Krestić, Đ. Pavlović, V. Lazarević, M. Derenčin, D. Stojadinović, J. Drašković, J. Mitrović, J. Bekeruš, S. Nikolajević, D. Mitrović, D. Stranjaković, S. Damjanović, D. Janković, M. Nikolić, Z. Brzaković, V. Matović, Lj. Filipović, L. Stojanović, S. Marković, D. Kutlešić, Dr. N. Petrović, S. Živković, M. Pečnarž, S. Pecinić, B. Živković, D. Platnik, V. Lemajić, S. Dabažinović, T. Golić, S. Haznadarević, M. Gusev, Z. Petrović, M. Nikolić. Revizori računa i zamenici: J. Pavićević, M. Loc, V. Popović, J. Ditrh, R. Vodlak. Sud časti: pretsednik V. Lazarević, zamenik K. Božić, delovođa N. Daškijević, članovi: M. Aleksić, B. Katić, S. Živković, D. Ružić.

Na kraju je rešeno, da se iduća skupština održi u Paraćinu.

U 13 časova bio je zajednički ručak, posle koga su se delegati razišli svojim kućama čvrsto rešeni da i u 1937 godini istraju na svom teškom i uzvišenom sokolskom poslu, koji ima jedini cilj: sreću i blagostanje Kralja i Otađbine.

roda u traženju savršenog oblika duše. Naš rad biće gotov onda kada dopre u najšire mase našeg naroda. Molim vas, da u vašem radu prelazite preko sitnih razmirica, jer imajte u vidu, da je pravda oličena u sokolskoj misli jača od svega. Ja vas na koncu, braće i sestre, pozdravljam dobrodošlicom i sa željom da zajedničkim snagama postignemo naš sokolski maksimum. —

Zatim je zamenik starešine župe brat Milovan Knežević predložio da se upute pozdravni telegrami Nj. Vel. Kralju Petru II, nadalje ministru za fizičko vaspitanje naroda dru Josipu Rogiću, Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije, Savezu slovenskog Sokolstva, Čehoslovačkoj obci sokolskoj, Savezu bugarskih Junaka, Savezu poljskog Sokolstva i Savezu rusnog zagraničnog Sokolstva. Skupština je ovaj predlog primila jednodušno i s burnim klicanjem Nj. Vel. Kralju.

Nakon toga je zamenik starešine Saveza SKJ brat Đura Paunković pozdravio veoma toplim rečima rad skupštine, sećajući se svih većih sokolskih manifestacija posle ujedinjenja, u kojima je Sokolska župa Novi Sad uzimala uvek najvidnijeg učešća i uvrstavajući se svojim radom među naše najprve župe. Podvukao je svoju radost što je delegiran od Saveza SKJ baš na ovu skupštinu, jer ga za ovu župu vezuju ne samo uspomene iz doba posle ujedinjenja, već i iz doba pred-ratnog delovanja Sokolstva.

Posle govora zamenika starešine brata Đure Paunkovića, koji je bio toplu

pozdravljen, načelnik župe brat Milan Teodorović, prosvetar brat Svetislav Marić, brat Nedeljko Stakić i druga braća iznela su program rada za iduću godinu a u okviru sokolskog Petrovog petogodišnjeg plana rada. U pogledu pak ovogodišnjeg župskog sleta odlučeno je da se isti održi 6 juna u Novom Sadu, a da župa uzme vidnog učesća i na ovogodišnjem pokrajinskom sletu u Skoplju.

U izveštajima je pored ostalog konstatovano, da na teritoriji Sokolske župe Novi Sad ima 58 društava i 30 sokolskih četa sa ukupno preko 22.000 sokolskih pripadnika. Od toga ima vežbača: članova 1.613, članica 450, muškog naraštaja 1.852, ženskog naraštaja 754, muške dece 5.493 i ženske 4.357 — ukupno svih vežbača 14.549. U toku prošle godine održano je u župskim jedinicama 542 predavanja, od kojih 409 u društvima i 133 u četama. Ova predavanja slušalo je 57.000 slušalaca. Govora pred vrstom bilo je 1.054, a slušalo ih je 34.700 braće i sestara. Jedinice Sokolske župe Novi Sad imaju 12.226 knjiga, a čitalaca u prošloj godini bilo je 5.246. Održano je 217 pretstava lutkarskog pozorišta, 156 zabava i 79 akademija.

U novu upravu Sokolske župe Novi Sad skupština je aklamacijom izabrala

sledeću braću i sestre: starešina dr. Ignjat Pavlas; prvi zamenik dr. Toma Jovanović, drugi zamenik ing. Kosta Petrović i treći zamenik Milan Knežević; načelnik Milan Teodorović; prvi zamenik Pavle Daljev; drugi zamenik Lazar Tešić; načelnica Vasiljka Rakić; prva zamenica Mara Daljev; druga zamenica Marija Slezak; tajnik dr. Nikola Pervaz; prosvetar prof. Svetislav Marić; statističar Pavle Daljev. Članovi uprave: Vlada Višosević, Đura Jovanović, Miodrag Jovanović, Dušan Lacković, Miro Mandić, Bogdan Potkonjak, Milan Protić, Nedeljko Stakić, inž. Milenko Spornjak i Ignjat Furlan; zamenici: Boško Vukićević (Sombor), dr. Lazar Dujčić (Kula), dr. Miloš Knežević (Senta), Kosta Lavirac (B. Topola), Nenad Rajić (Subotica), dr. Kosta Majninski (Žabalj), Stevan Petkov (Bečej), dr. Stevan Simeonović (Sr. Karlovci), dr. Borislav Uvalić (B. Palanka), dr. Josip Sušter (Petrovac). Revizori: Gaja Gračanin, Joca Divild, Ljubomir Milošević, Lazar Kovačević, Aleksandar Popov; zamenici: ing. Vasa Kapamadžija (Titel) i Đura Borković (Beočin). Sud časti: dr. Milan Vakannjac (Apatin), dr. Antun Grpinčević (Petrovaradin), dr. Jovan Laurović, Vasiljko Stefanović i dr. Voja Mijatović; zamenici: Marko Adam (Petrovaradin), i Stojan Radović.

Glavna skupština Sokolske župe Petrovgrad

U nedelju dne 11 o. m. održana je u domu Sokolskog društva Petrovgrad Matica glavna godišnja skupština Sokolske župe Petrovgrad.

Uoči toga dana održan je zbor društvenih prosvetara, na kome je bilo zastupljeno 27 jedinica od 74 koliko ih ima župa, ali sve te jedinice nisu u svemu aktivne, te se može kazati, da je na ovome zboru bilo zastupano tek polovina svih aktivnih jedinica u župi. Kao delegat bratskog prosvetnog odbora Saveza bio je na zboru brat dr. Tihomir Protić, koji je posle otvaranja zbora sve prisutne pozdravio prigodnim govorom.

Zatim se prešlo na raspravljanje o prosvetnom radu, te su doneseni zaključci o osnivanju novih i proširenju i povećanju već postojećih knjižnica, dalje o radu pozorišnih oteka, naročito u pogledu izmene pozorišnih komada između jedinica u župi, o radu i osnivanju glazbenih oteka i o negovanju horske muzike. Zaključeno je također da se za vreme Petrovog petogodišnjeg plana nastoji sanirati sve poslove u jedinicama i u tom pogledu postići maksimum, a pored toga da se poradi i na tome, da i župa kao celina učini nešto u toku tih pet godina. Na kraju su prisutni prosvetari društava jednoglasno doneli zaključak, da župskoj skupštini predlože za prosvetara župe u 1937 g. dosadašnjeg prosvetara brata prof. Miloša Stanojevića.

Na dann 11 aprila t. g. izjutra u 8 časova održan je i zbor društvenih i četnih načelnika i načelnica na kome su pretresena pitanja u vezi sa prethodnim tehničkim radom u župi u toku 1937 g. Zaključeno je da se predloži župskoj skupštini da se župski slet održi na dane 5 i 6 juna o. g. u Vršcu. Zbor je na koncu jednoglasno doneo zaključak da se za načelnika župe predloži dosadašnji načelnik brat Alojz Pogačnik, nastavnik gimnazije, a za načelnicu sestra Julka Cvejanova, dosadašnja načelnica. Na zboru je bilo zastupljeno 40 jedinica.

U 9 i po časova starešina župe brat dr. Jova Popović otvorio je godišnju skupštinu Sokolske župe, pozdravivši prisutne delegate jedinica. Kao izaslanik bratskog Saveza bio je prisutan brat Dobra Bogdanović, član savezne uprave, koga je starešina župe bratski pozdravio. Na predlog brata starešine župe otposlali su sa skupštine pozdravne telegrami Nj. V. Kralju Petru II, zatim g. Banu Dunavske banovine i bratskom Savezu S.K.J. Posle toga se prešlo na dnevni red. Izvršena je verifikacija punomoćja delegata te je ustanovljeno, da je prisutno 38 delegata iz jedinica koje su udovoljile svojoj obavezi prema župi, 12 delegata jedinica koje nisu udovoljile i 4 delegata iz

četa. Posle kraće diskusije oko prava glasa četnih delegata, koji u smislu pravilnika Sokolske župe nemaju prava glasa, skupština je uzela na znanje objašnjenje brata starešine, da prema tumačenju bratskog Saveza, koje međutim nije bilo objavljeno u zvaničnom glasilu Saveza, i četni delegati imaju pravo glasa na župskim skupštinama. Potom se je prešlo na diskusiju o izveštajima funkcionera, koji su svi bili otštampani i na 14 dana pre skupštine razaslati svima jedinicama. Posle kraće diskusije svi su izveštaji primljeni. Po predmetu visine župskog doprinosa zaključeno je, da taj doprinos ostane i za 1937. g. u visini od 2 dinara po članu. Zatim je usvojen i proračun župe za 1937 g., koji predviđa prihode u svoti od 84.500 dinara i isto tolike rashode. Dalje je usvojen predlog zbora načelnika da se XII slet Sokolske župe održi u Vršcu 5 i 6 juna o. g. Na predlog uprave župe doneta je odluka i o izmeni jednoga člana pravilnika fonda za gradnju sok. domova i u pogledu postizavanja što češćeg kontakta između župe i jedinica.

Najzad se je pristupilo izboru nove uprave župe. Bile su predložene dve liste, i to jedna na čelu sa bratom dr. Mišom Matićem, lekarom, i druga na čelu sa dosadašnjim starešinom bratom dr. Jovom Popovićem. Pristupilo se je tajnom glasanju te je sa 34:25 glasova primljena lista brata dr. Miše Matića, pa su izabrana ova braća i sestre: starešina dr. Miša Matić (Petrovgrad); zamenici starešine: dr. Petar Bojanić (Vel. Kikinda), Bogdan Dimitrijević (Vršac) i Toma Irović (Bela Crkva); prosvetar Miloš Stanojević, profesor gimnazije; tajnik Stevan Žeberan, dosadašnji tajnik ZPO; načelnik Alojz Pogačnik; zamenici načelnika: Blagoje Strajnić (V. Kikinda), Miloš Milosavljević (Vršac) i Strahinja Rajić (Petrovgrad); načelnica: Julka Cvejanova; zamenice načelnice: Julijana Petrović (Vršac), Jovanka Ungoran (Vel. Kikinda) i Stojanka Vujanova (Petrovgrad); blagajnik Borislav Cvetkov i statističar Sever Babić. Članovi uprave: dr. Jovan Sremac (V. Kikinda), Đoka Nikolić (Petrovgrad), Vuk Radović (Novi Bečej), Mirko Petrović (Ninčicevo), Dušan Adamov (Mokrin), Voja Gavrilović (Novi Kneževac), Pavle Zadera (Nova Crnja), Josip Zupan (Tomaševac), Mihajlo Radotić (P. Sv. Nikola), Milivoj Čirilov (V. Kikinda), dr. Svetomir Mijatović (Ban. Karlovac); zamenici: dr. Aleksandar Spenul (Kovačica), dr. Milorad Lazić (Đala), Petar Erdeljan (V. Kikinda), Alija Čorda (Rusko Selo), Paja Klinovski (Bela Crkva), Branko Konić (Orlovat), Borislav Radovanović (Vršac),

Ljubomir Maširević (Melenci), Kosta Jovanović (Jaša Tomić), dr. Milovan Mošorinski (Srp. Itebej). Revizori: Milorad Vladiv, Svetozar Cvetkov i Ivan Petrov; zamenici: Milorad Caran i Svetislav Subić, svi iz Petrovgrada.

U pokusnoj mobilizaciji češkoslovačkog Sokolstva učestvovalo je preko pola milijuna sokolskih pripadnika

U nedelju dne 18 o. m. popodne češkoslovačko Sokolstvo izvelo je pokusnu mobilizaciju svih svojih pripadnika. Ova pokusna sokolska mobilizacija, u kojoj su učestvovali svi pripadnici obojega spola, od najmlađih do najstarijih, imala je da pokaže pripravnost, spremu i disciplinu češkoslovačkog Sokolstva za slučaj neopodne potrebe.

Ima već niz godina da češkoslovačko Sokolstvo ovakvim pokusnim mobilizacijama svojih pripadnika poklanja veliku pažnju, jer se na ovaj način može najbolje da vidi i oceni svest, disciplina, spremnost i pripravnost kao i stvarna snaga i jakost koju Sokolstvo može da pokaže i pruži za obranu svoje zemlje i svoga naroda.

Pokusna sokolska mobilizacija izvedena prošlih dana bila je zaista veličanstvena manifestacija pripravnosti, discipline i svesti češkoslovačkog Sokolstva, u koju braća Čehoslovaci mogu s ponosom da gledaju kao na svoju dobrovoljnu narodnu vojsku.

Ova sokolska mobilizacija izvršena je istovremeno u 3.093 sokolska društva, čiji su se pripadnici po narednju svog vrhovnog vodstva u određeni čas našli na određeno mesto, gde su odali počast državnoj zastavi i saslušali govore svoga vodstva iz Praga, koji su prenošeni radiom.

Nešto pre 2.30 časa popodne 530.916 sokolskih pripadnika od njih 750.000, koliko ih ima češkoslovačko Sokolstvo, — dakle 70% — odazvalo se pozivu svog vodstva, i našlo se na određenim zbornim mestima, gde su preko radio slušali govor načelnika ČOS brata dra Miroslava Klinger i načelnice sestre Marije Provaznjikove.

Načelnik brat dr. M. Klinger govorio je o značaju iznenadnog zbora za odbranu države i naroda, i o tome da Sokoli i ceo češkoslovački narod žele samo mir. Ako bude trebalo, nametnuće ga i onima koji drukčije misle. Ali za to se treba spremati. Dalje je brat dr. Klinger govorio o problemu demokratije rekavši i između ostalog:

— Problem vođa u demokratiji je težak. Budimo demokrati i na vodećim mestima. Tako ćemo biti u stanju više da uradimo. Demokratija ima svoje teškoće, ali povećava snagu. Volja naroda

Sud časti: Ivan Podgradski, Sava Lazarev, Slavko Gligorijević i Blagota Koljenšić, iz Petrovgrada, te dr. Radiša Ostojić iz B. Sv. Đurđa; zamenici: Zarko Rajković iz Uzdina i Milan Ofčirović iz Kumana.

je jača nego naređenje diktatura. Zbog toga odbacujemo strane uzore izgradnje države. Verno stojimo na ovoj grudi i dalje ćemo se truditi, da češkoslovačka Republika bude čvrsta, jaka, demokratska i večna. A da će to tako i biti, na to se zaklinje čitava sokolska porodica, mlađi i stari. —

Načelnica sestra M. Provaznjikova govorila je o ulozi žene u odbrani države.

— Služba pod oružjem bila je i ostaje stvar muškaraca, — rekla je s. Provaznjikova. Verujemo da Češkoslovačka Republika nikada neće upotrebiti žene za borbu. Ali zato želimo da vojsku lišimo sviju ostalih briga. Želimo da se pobrinemo za decu vojnika i čitavog naroda, da iz rata izidu neoštećeni duhovno i fizički. Želimo da se pobrinemo za dovoljnu ishranu čitavog stanovništva i pod najtežim okolnostima. Borićemo se protiv bolesti. Pobrinućemo se za ranjenike. U civilnoj odbrani od aviona nećemo biti one koje treba braniti, nego one koje brane imovinu i živote. Pobrinućemo se da ne prestane rad administracije, saobraćaja i produkcije uopšte, što je od značaja za ostalu odbranu. Pozivom „Sva srca — jedan lanac“ održaćemo i obezbediti slobodu i demokratiju naše republike. —

U celoj zemlji na zbornom mestu Sokola svirana je državna himna i istaknuta državna zastava. Kad su se Sokoli sakupili, članovi su krenuli na određena mesta, a članice su otišle u sokolane, gde su lekari održali predavanja o borbi protiv bolesti, o ishrani za vreme rata i o sanitetu uopšte. Na drugim mestima izvršeni su razni zadaci, kao na primer da se za jedan sat sokolana spremi kao ratna bolnica i dr. Svi zadaci su svršeni dobrovoljno i brzo.

U toku manifestacije Sokolstvo je dokazalo da ima odličnu obaveštajnu službu. Prag je rekordno brzo dobio sa svih strana izveštaje o broju učesnika i rezultatima zbora. Automobilima, motociklima, na konjima, biciklima, peške i poštanskim golubovima poslani su izveštaji u župe, odakle su telefonom saopšteni Pragu.

Celokupna organizacija i rezultat sokolskog odbranbenog zbora ostavili su dubok utisak.

Smotra sokolskog telesnog vaspitanja pred turskim državniciima

U sredu 14 o. m. održana je u Beogradu smotra sokolskog telovežbačkog sistema pred predsednikom ministarskog saveta Turske Republike g. Ismetom Inenijem i ministrom spoljnih poslova g. Ruždi Arasom. Smotri je prisustvovao i predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović sa ministrima, generalitet i mnoge druge ličnosti.

Izvršenje ovog zadatka palo je u deo Sokolskoj župi Beograd, koja je taj zadatak časno izvršila. U izvođenju programa učestvovala je vojska i mornarica. Smotra je održana na Topčideru, pred Gardijskim domom, i to u krugu gde gardisti održavaju svoju slavu.

Tačno u 15.45 časova smotra je počela nastupom vojnika pešadijskog puka Kraljeve garde. U svečanim uniformama, njih 90 na broju, odvežbali su vežbe sa oružjem od br. Kovača.

Posle njih nastupili su 32 naraštajca Beograda II u belim gaćicama i majicama. Oni su interpretirali „slikovite vežbe“ od br. Roksandica.

Treća tačka bile su raznolikosti. Nastupila je vojska u 7 odeljenja. I, II, i III odeljenje sa vežbama medicinkom; sva tri odeljenja sačinjavali su 55 pitomaca Vojne akademije. 45 pitomaca

mašinske škole mornarice u sledeća tri odeljenja pokazali su odbojku, preskoke preko živih sprava i razne načine štafetnog trčanja. U VII odeljenju 22 pitomaca mornaričkog odreda iz Zemuna navlačili su konopac. Pitomci su vežbali u svome odelu a mornarica u belim pantalonama i gologrudu.

Zatim su vojnici artiljerijskog puka kraljeve garde vežbali sa buzdovanima. Njih 21 nastupili su u koloni po 3 u plavim majicama, crvenim pantalonama i belim pojaskom.

Podoficiri artiljerijskog puka kraljeve garde dali su vrlo skladno skupinske vežbe deseterice.

Posle njih su nastupili članovi, članice i naraštaj na spravama: vratilu, gredi, razboju i stolu u širinu.

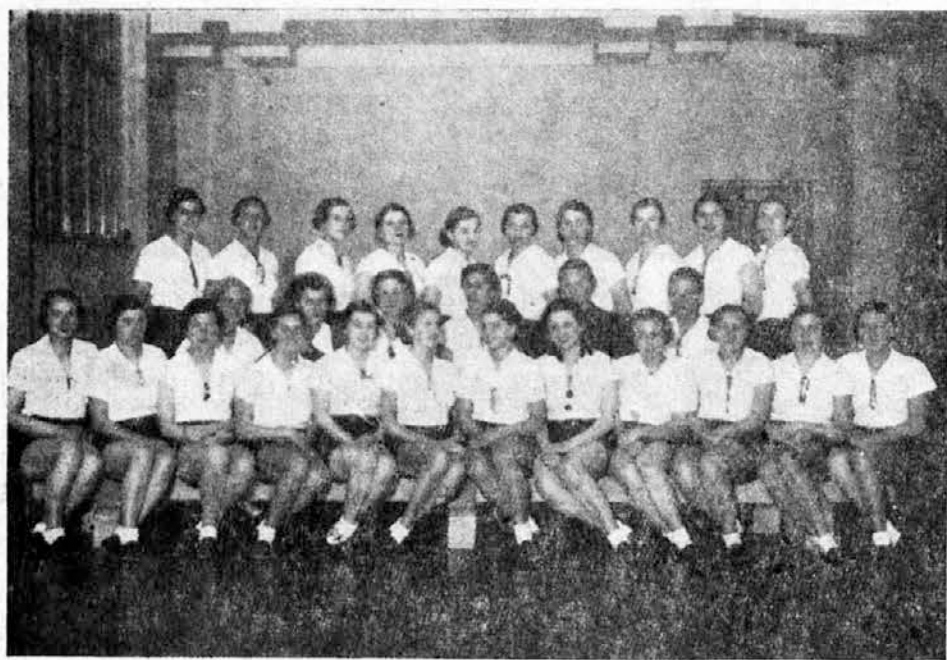
Članovi Sokolskog društva Beograd II odvežbali su Kovačevu „Panta rei“.

I poslednju tačku „Hajd junaci“ odvežbalo je 36 mornara mašinske škole mornarice i 72 pitomaca I pešadijske podoficirske škole Kralja Aleksandra I.

Iako vreme nije bilo povoljno ova smotra je potpuno uspela i visoki gosti su bili zadovoljni, jer su svaku tačku popratili burnim aplauzom.

Smotra je završena oko 17 časova,

Završen je opšti savezni tečaj za članice

Dne 14. o. m. završen je opšti savezni tečaj članica. Ujedno ovo je poslednji zimski tečaj ove sezone. Opšti savezni tečaj za članice deli se na dva dela — zimski i letnji deo. Pošto se na zimskom delu prelazi isključivo gradivo za rad u vežbaonici, a letnji za rad na letnjem vežbalištu, to se oba dela upotpunjuju i tek po završetku oba tečaja dobija se uverenje sa ocenama o svršenom saveznom opštem tečaju. Jedna ista tečajka ne mora, ako ne može, iste godine da završi oba tečaja već može i docnije, narednih godina.

Ovaj tečaj počeo je 1 aprila i bio je na čistoj internatskoj osnovi u režiji Saveza. 22 tečajke iz svih krajeva

Jugoslavije slušale su i sa uspehom završile ovaj tečaj. Nastava je trajala pre podne od 7—12 a po podne od 3 do 6 časova i održavala se u velikoj sali doma „Matice“. Nastava je bila: proste, strojeve i vežbe na spravama, narodna kola, sistem, dečija telovežba, suđenje za sve grane, prva pomoć, higijena, literatura, ideologija, besedništvo, organizacija, dužnosti načelnice i dr.

Vođa tečaja je bila sestra Agata Žic a predavači sestre: Skalar, Šepa, Skovran, Pavić, Jovanović, Vojnović, Polšak, Gorupenko, Keđanko i Štifter, te braća dr. Krsmanović i dr. Dragić.

Tečaj su pod kraj posetili turski novinari.

Poseta turskih novinara tečaju za članice

Prilikom svoje posete tečaju Ministarstva za fizičko vaspitanje grupa turskih novinara posetila je i opšti savezni tečaj za članice.

Goste je dočekala vodnica tečaja sestra Agata Žic. Zatim su tečajke odvežbale pred gostima nekoliko vežbi i odigrale nekoliko narodnih kola. Strani novinari su sa interesom pratili vežbe i kola. Zatim su se raspravljali o organizaciji Sokolstva. Gostima je davao obaveštenja i br. dr. Milorad Dragić, član savezne uprave.

Za organizaciju Sokolstva naročito se interesovao urednik carigradskog „Tan-a“ g. Ahmet Emin Jalman, inače predsednik turske sportske federacije. G. Jalman je izrazio želju da bi rado posetio Savez Sokola gde bi mu se svakako mogla detaljno izneti organizacija Sokolstva ali na žalost nije imao mnogo slobodnog vremena. Na kraju je izrazio želju da dobije detaljan elaborat na francuskom jeziku o organizaciji Saveza Sokola.

Turski novinari su dobili po jedan primerak Bogičevićevog „Priručnika“.

Osvećenje zastave Ruskog oteka Sokolskog društva Novi Sad

kojoj je kumovao Nj. Kr. Vis. Kraljević Andrej

Ruski Sokoli u Novom Sadu, zajedno sa članovima ruske kolonije i novosadskim Sokolstvom i građanstvom, imali su dne 11. o. m. jednu lepu sokolsku svečanost: osvećenje zastave Ruskog oteka Sokolskog društva, kojoj je kumovao Nj. Kr. Vis. Kraljević Andrej.

Pored velikog broja građana osvećenju zastave prisustvovali su i predstavnici vojnih i civilnih vlasti: komandant Prve armijske oblasti general g. Petar Kosić, izaslanik bana, načelnik upravnog odeljenja g. Milan Jakšić, starešina Saveza ruskog Sokola br. Roman Drajling, drugi zamenik starešine Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brat Đura Paunković, starešina ruskog Sokola u Beogradu brat Viktor Artamanov, potpredsednik novosadske opštine g. dr. Miloš Petrović, i drugi.

Oko 12 časova svečano je dočekan izaslanik kuma zastave Nj. Kr. Vis. Kraljevića Andreja — pukovnik g. Dušan Petrović. Osvećenje ruske sokolske zastave izvršio je ruski pravoslavni sveštenik g. Sergije Samsonijevski. Na svečanosti pevao je ruski pevački hor.

Posle osvećenja zastave, izaslanik Visokog Kuma, pukovnik g. Petrović, ukucao je spomen-klinove Nj. V. Kralja Petra Drugog, Nj. V. Kraljice Marije i Nj. Kr. Vis. Knezu Namesniku Pavlu. Zatim je, uz topli prigodni govor, predao zastavu starešini Ruskog

sokolskog oteka u Novom Sadu bratu Fedoru Kališevskom.

Primivši zastavu od g. pukovnika brat Kališevski umolio ga je da na Najvišem mestu bude tumač blagodarosti i vernosti Nj. V. Kralju Petru Drugom.

Dirljivim govorom zatim je brat Kališevski predao zastavu zastavniku ruskog oteka bratu Serdukovu, koji se, takođe, prigodnim rečima zahvalio na počasti koja mu se ukazala.

U ime Ruskog sokolskog saveza govorio je brat Roman Drajling, a u ime Saveza SKJ zamenik saveznog starešine brat Đura Paunković, rekavši između ostalog:

— Skupite sada i zbite vaše redove pod ovu zastavu. Neka ona bude znamenje pod kojim ćete i dalje ponosno i uspešno ići cilju koji ste sebi postavili. Gajite veru i nadu u mir svoga naroda, pod svojom zastavom kročite junački napred. Verujte u pobjedu istine i pravde. Radujući se sa vama današnjem vašem slavlju, bratski vas pozdravljam sa sokolskim „Zdravo!“

Govor brata Paunkovića bio je primljen s velikim oduševljenjem.

Tada je brat Kališevski pozvao prisutne da uskliknu Nj. V. Kralju Petru Drugom, Nj. V. Kraljici Mariji, Nj. Kr. Vis. Knezu Namesniku Pavlu i Kumu zastave Nj. Kr. Vis. Kraljeviću Andreji, našto se dvorana Spomen-

doma prolamala od dugotrajnih i sponatanih uzvika i ovacija.

Sa svečanosti upućeni su pozdravni telegrami Nj. V. Kralju Petru II, Nj. Vel. Kraljici Mariji i Nj. Kr. Vis. Knezu Namesniku Pavlu.

Posle ovog svečanog dela na kojem je došlo do bratimljenja između novoosvećene zastave i ostalih sokolskih zastava, priređen je u restoranu Spomen-doma banket za ugledne uzvanike, a kojemu su između ostalih prisustvovali komandant armije general g. Kosić, izaslanik bana načelnik g. Jakšić, starešina Sokolske župe Novi Sad brat dr. Pavlas, starešina ruskog Sokola brat Drajling, potpredsednik opštine g. dr. Miloš Petrović i drugi.

Uveče, u prepunoj dvorani Sokolskog doma, održana je vrlo uspešna sokolska akademija, na kojoj su sve tačke izazvale oduševljene aplauze i jednodušno dopadanje. One su se, i pored svoje jednostavnosti, odlikovale izvanrednom preciznošću i estetskim izvođenjem, tako da su ostavile naročito sa završnom tačkom „Hej Sloveni“ na sve gledaoce najlepší utisak.

Reorganizacija Olimpijskog odbora

Ovih dana održana je u Ministarstvu za fizičko vaspitanje naroda pod predsedanjem ministra dra Josipa Rogića konferencija predstavnika sportskih saveza, na kojoj se raspravljalo pitanje reorganizacije Jugoslovenskog olimpijskog odbora, a u vezi s pretstojećim olimpijskim danom. Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije na ovoj konferenciji zastupao je brat dr. Oton Gavrančić, zamenik saveznog starešine i starešina Sokolske župe Zagreb, te brat dr. Alfred Pihler, savezni načelnik.

Na konferenciji je zaključeno, da se početkom maja održi ponovna šira konferencija predstavnika jugoslovenskih sportskih i telesno-vaspitnih organizacija, nakon koje će se zatim održati izvanredna skupština Jugoslovenskog olimpijskog odbora, koja će doneti nova pravila u saglasnosti sa članovima Međunarodnog olimpijskog odbora.

Bugarska umetnica g-dica Diana Gidikova

prirediće u Beogradu koncert u korist siromašnih Sokola

Mlada i talentovana bugarska umetnica u pevanju, g-dica Diana Gidikova, lirsko-dramski sopran, koja je u Sofiji završila državnu muzičku akademiju kod profesorice gđe Marinove Cimbukove, prirediće meseca maja u Beogradu koncert bugarskih narodnih pesama u korist siromašnih beogradskih Sokola.

Premda još veoma mlada, g-dica Gidikova je u Bugarskoj poznata i cenjena umetnica, te je više puta učestvovala i na koncertima prigodom raznih svečanosti na bugarskom dvoru.

Naš književnik i diplomata Jovan Dučić

poklonio je zastavu Sokolskom društvu Nevesinje

Naš uvaženi književnik i poslanik naše države u Rimu, g. Jovan Dučić, koji je rodom iz Trebinja, odlučio je da Sokolskom društvu u Nevesinju pokloni zastavu. Zastava će biti ovih dana izrađena i poslana Sokolskom društvu, a osvećenje će se izvršiti po svoj prilici u junu mesecu. G. Dučić će i kumovati zastavi.

Sokolsko društvo Petrovaradin osnovalo je Mali narodni univerzitet

Prošlih dana Sokolsko društvo Petrovaradin zaključilo je da u okviru rada sokolske Petrove petoljetke osnuje Mali narodni univerzitet, namenjen opštem obrazovanju najširih narodnih slojeva. U tu svrhu sastavljen je i plan

predavanja, koja će se održati iz nacionalne i opšte istorije, geografije Jugoslavije, slovenskih i ostalih evropskih država, iz etnografije, ekonomije, kulturne istorije i higijene. Za držanje ovih predavanja zamoljeni su najugledniji sokolski i kulturni radnici Novog Sada.

Svečano otvorenje narodnog univerziteta u Novom Bečeju

Sokolsko društvo Novi Bečej otvorilo je prošlih dana na veoma svečan način Sokolski narodni univerzitet. Ovoj svečanosti, koja je usledila zajedno sa svečanom proslavom jugoslovensko-bugarskog pakta o večnom prijateljstvu, prisustvovali su predstavnici svih mešanih vlasti, kulturnih i humanih udruženja, učenici svih škola, mnogobrojno građanstvo kao i članovi tamnošnje bugarske kolonije.

U Subotici osnovana je Sokolska muzička škola

Zauzimanjem starešine Sokolskog društva — Matica u Subotici, brata Nenada Rajića, osnovana je Sokolska muzička škola. Ova će škola imati stepen srednje muzičke škole. U ovoj školi poučavaće se ne samo violina i klavir već i ostali instrumenti. Ovo je jedina ovakva škola u Jugoslaviji i opšte u ovom delu Evrope.

Škola će već skorih dana početi svoj rad. Stručni muzički vođa Sokolske muzičke škole je kapetan I klase g. Ljubomir Bošnjaković, kapelnik Vojne muzike.

Sokolska muzička škola primaće ne samo sokolsku već i ostalu mladež. Škola je osnovana naročito zbog toga da mladež nauči pravilno i notalno sviranje, ne samo na violini i klaviru već i na narodnim instrumentima: tamburici, fruli i harmonici. Na ovaj način stvorice se veliki kadar omladine, koji će širiti narodnu glazbu i pesme. Školoвање je besplatno. Svi oni koji žele da nauče na nekim instrumentima mogu se prijaviti u kancelariji Sokolskog društva.

Glasovi štampe

„JUNACI“ NEĆE NA SELO

Na sastanku organizacije HSS prošlih dana u Slavonskom Brodu narodni poslanik dr. Filip Markotić izjavio je, da su „Junaci“ isključivo gradska organizacija te da se neće osnivati na selima.

„KATOLIČKI TJEDNIK“ O „JUNACIMA“

„Katolički tjednik“, glasilo sarajevske nadbiskupije, objavio je ovih dana članak o važnosti osnivanja organizacije „Junaka“, u kome se između ostalog veli i sledeće:

„Hrvatska omladina ne može i takoder neće sva ući u redove Križara i Katoličke akcije. Ove su dve organizacije strogo verske, a katoličkoj hrvatskoj omladini treba dati mogućnost da se organizira također izvan njih, jer će drugačije pre ili kasnije zapasti u komunizam. Bio je zato zadnji čas, da se osnuje „Junak“, i mi ćemo tu organizaciju podupirati, te je preporučujemo.“

Nove knjige

»Opšta takmičenja za članove i naraštaj za 1937 g.« II deo

U najkraće vreme izlazi iz štampe II deo knjige „Opšta takmičenja za članove i naraštaj 1937 god.“. Knjiga donosi uputstva za ocenjivanje svih takmičarskih vežbi.

Knjiga se šalje (besplatno) kao prilog prednjačkog lista „Soko“, svima koji su namirili pretplatu za „Soko“ za god. 1937.

Upozoravamo stoga bratske jedinice i pojedine braću, da pretplatu, ukoliko su zaostali, odmah pošalju, da bi mogli knjigu odmah dobiti.

Načelnništvo Saveza SKJ

Ferijalna putovanja sokol- skog naraštaja

Otek Saveza SKJ za vaspitanje naraštaja pozvao je raspisom preko župa sve bratske jedinice, da po zaključku radnog zbora župskih načelnika i načelnica u Kamenici obrazuju prenočišta za naraštaj. Organizovanjem tih prenočišta omogućilo bi se našem naraštaju da putuje širom domovine i tako upozna i jače zavoli svoju domovinu i svoj narod.

Ta prenočišta treba urediti do 15 juna tek. g. a izveštaj o pripremama poslati odmah preko župa načelništvu Saveza, da bi se na vreme moglo izraditi spisak svih prenočišta i isti dostaviti bratskim jedinicama.

Naraštajci koji žele da se koriste ovim prenočištima dobiće naročite legitimacije.

U prijavi treba navesti tačnu adresu prenočišta, saobraćajne veze kao i kome se treba prijaviti po dolasku u kraj, broj ležišta na slami ili broj kreveta, kao i uslove za prehranu.

Načelništvo Saveza SKJ

Mafica našega Sokolstva Ljubljanski Sokol

poveo je akciju za podignuće
svog doma — Apel društva na
članstvo i prijatelje Sokolstva

Naše najstarije sokolsko društvo, Ljubljanski Sokol, povelio je akciju da za vreme Sokolske Petrove petoljetke, a u proslavu 75-godišnjice svoga postojanja, koju navršava 1938 godine, podigne svoj dom.

U tu svrhu društvo je izdalo na svoje članstvo kao na prijatelje Sokolstva naročiti apel, koji su potpisali predsednik društvenog oteka za gradnju doma brat dr. Vladimir Ravnihar, starešina društva brat Bugumil Kajzelj i tajnik društva brat France Ahčin.

U apelu se veli sledeće:

— Na pragu Sokolske Petrove petoljetke ovogodišnja glavna godišnja skupština društva na predlog uprave i oteka za gradnju sokolskog doma jednodušno je zaključila da u okviru petogodišnjeg sokolskog radnog plana stvori svome članstvu nove i bolje uslove za rad, razvoj i napredak u duhu sokolskih načela. Skupština je konkretno zaključila da u ovom značajnom vremenu provede akciju za podignuće vlastitog doma.

Sadanje društvene prostorije već odavno ne udovoljavaju svrsi, jer nikako ne odgovaraju ni današnjim znanstvenim tekovinama ni praktičnim iskustvima na polju telesnog vaspitanja. Nije stoga čudo, da također i ustrajni i smotreni rad u tim prostorijama nije posvema urodio zadovoljivim i trajnim uspesima, i da je uvek bila živa želja članstva da sokolskom vaspitnom radu stvori bolje materijalne uslove i da je ta želja najposle došla do konkretnog izraza u manifestantnom zaključku na glavnoj skupštini.

Svesni smo značaja ovoga zadatka, kao također i ozbiljnosti sadanjenog vremena, ali svesni i svoje snage, koja će, oslanjajući se na požrtvornost i čvrstu volju, savladati sve zapreke i omogućiti najlepše uspehe. Znamo najposle i to, da smo pre svega upućeni na pomoć svoga članstva i prijatelja našega društva, a tek zatim, ako pokazemo svoju vlastitu požrtvornost, da možemo apelovati i na javnost.

S ovim stvarnim saznanjem obraćamo se na članstvo i prijatelje s uljudnom i hitnom molbom da nas što moguće izdašnije podupru u našem nesebičnom nastojanju. Svaki član, svaka članica, zapravo svaki pripadnik našega društva, naraštaj i deca, neka odluču, da će u značajno doba Sokolske Petrove petoljetke u vidu svog materijalnog doprinosa za dom postaviti spomenik preporođenom sokolskom pokolenju. Svaki treba da doprinese prema svojim silama, ali svaki bar toliko, da bi na zaključku akcije i u proslavu društvene 75-godišnjice mogao da bude položen temeljac kamen budućem zdanju i da bi naše zasnovano delo bilo krunisano vidnim uspehom.

To je naš poziv u duhu zaključka glavne skupštine. —

60-godišnjica brata Aleksandra Kostnapfela

Ovih dana navršava 60-godišnjicu života brat Aleksandar Kostnapfel, naš stari i istaknuti sokolski radnik u Sloveniji.

Brat Kostnapfel rođen je 27 aprila 1877 u Šturjama kod Ajdovščine, u Gorici. Gimnaziju i trgovačku školu pohađao je u Gorici, a zatim se posvetio grafičkoj struci. Već tada on se u Gorici zanimao za telovežbu i redovito posećivao sokolsku vežbaonicu, gde je upotunjavao svoje stručno sokolsko znanje, marljivo se pripremajući za sokolskog prednjaka i vaspitača. Preseleli se god. 1896 u Ljubljano, odmah stupa u redove Ljubljanskog Sokola, u kome je vežbao i pomagao pri vođenju odeljenja. Godine 1899 odlazi u Celje i tamo u Sokolskom društvu pod vodstvom tadanjeg načelnika brata Jože Smertnika preuzima vođenje muškog naraštaja i sudeluje vrlo aktivno u svemu društvenom radu te na svim javnim nastupima i priredbama. Zatim se ponovno vraća u Goricu, gde u Sokolskom društvu deluje kao vaspitač i vodnik raznih odeljenja. Od godine 1902 do 1907 bio je načelnik Sokolskog društva u Šiški kod Ljubljane, pri čijem je osnivanju i sam učestvovao. Sa skromnim sredstvima s kojima je raspolagao, brat Kostnapfel udario je novosnovanom društvu temelje rada u vežbaonici, iz koje su kasnije izišli brojni dobri sokolski radnici. Naročita je zasluga brata Kostnapfela što je tada u svom društvu uveo telovežbu i za decu, te je time njegovo društvo prednjačilo pred mnogim drugim sokolskim društvima tamošnjih krajeva. Godine 1906 preselio se u Ljubljano gde postaje redovni član prednjačkog zbora Ljubljanskog Sokola, a zatim i član tehničkog odbora tadanje Slovenske sok. zveze. Godine 1919 našavši se u rodnom mestu italijanske vlasti optužiše ga da je učestvovao u organizovanju otpora protiv italijanske okupacije, te ga odvedoše u zloglasne trčanske zatvore, u kojima je odležao tri meseca. Vrativši se zatim u Ljubljano, gde postaje činovnik Komore za trgovinu, obrt i industriju, ponovno pristupa aktivnom sokolskom radu, i to u Ljubljanskom Sokolu, Sokolskoj župi i Jugoslovenskom sokolskom savezu. U društvu je dugi niz godina vodio mušku decu, u župskom tehničkom odboru i načelništvu postaje jedan od veoma vrednih i agilnih saradnika, kao također i u saveznom tehničkom odboru sve dok ovaj nije zajedno sa saveznom načelništvom premešten u Beograd. Prigodom organizacije i sprovedbe svesokolskog sleta u Ljubljani godine 1922 brat Kostnapfel pružio je svoju odličnu saradnju. Bio je također i dugogodišnji zamenik starešine Sokolske župe Ljubljana, a i sada je jedan od najagilnijih članova župskog tehničkog odbora i član župskog omladinskog oteka. Na mnogobrojnim većim i manjim sletovima našeg i ostalog slovenskog Sokolstva brat Kostnapfel bio je uvek agilni učesnik, vodnik i vežbač. Uređivao je također i predratno glasilo sokolskog naraštaja „Naša budućnost“ i pisao u mnogim sokolskim listovima. Dugi niz godina saradivao je i u našem listu kao izvestilac tehničkog odbora Saveza SKJ.

Pored toga napisao je veliki broj telovežbačkih sastava, s kojima su nastupala mnoga naša društva, pa tako i vežbe za mušku decu za ovogodišnji slet Sokolske župe Ljubljana. Pre rata obišao je brat Kostnapfel mnoga sokolska društva kao vođa i učitelj, podižući i jačajući u njima sokolski rad i sokolski duh.

Davno je brat Kostnapfel navršio 40-godišnjicu svoga sokolovanja, ispunjenog intenzivnim, požrtvornim, nesebičnim i veoma plodnim sokolskim radom, ostajući pri tome uvek tih i lično neobično skroman. A uz taj bogati sokolski život našeg sokolskog veterana rese i najlepše vrline: kremenit značaj, čestitost duše i plemenitost srca. Politikom brat Kostnapfel nije se nikada bavio, ali je bio uvek otvoren i iskreni pristaša napredne misli i osvedočeni Jugosloven.

Bratu jubilarcu na mnogaja ljeta i bratski Zdravo!

Sokolska župa Mostar na delu sprovođenja sokol- skog petogodišnjeg plana rada

U okviru sokolskog petogodišnjeg plana rada Sokolska župa Mostar preduzela je da će sa svoje 173 jedinice, društva i čete, do 6 septembra 1941, kada će Nj. Vel. Kralj Petar II postati punoletan, izvršiti sledeće: pošumiti 32 dvorišta bogomolja, u 69 sela domaćini zasadiće u svojim dvorištima Kraljevo drvo, pošumiti u Hercegovini, Dubrovačkom Primorju i Imotskoj Krajini 64 groblja, zasadići 34 Petrova gaja, palim borcima za slobodu podignuti 13 spomenika i 15 spomen-ploča, izgraditi 115 javnih česama, bunara i čatrnja, zasadići 77 ulica, napraviti 92 odmarališta i urediti 22 narodna zborišta, izgraditi 406 privatnih čatrnja, zasadići povrćem i ograditi 1094 vrta, zasadići 494 voćnjaka sa najmanje po pedeset voćaka, nabaviti 388 preslica za brzo predenje vune, nabaviti i urediti 2400 košnica, izgraditi 409 dubrišta, podignuti 838 nužnika, za 425 domova nabaviti pljuvaonice i otirače za noge, urediti 18 voćnih rasadnika, osnovati 8 zadrugnih hambara i 38 zadruga, i to zdravstvenih, širarskih, stočarskih, uljarskih, pčelarskih, vodnih i vinarskih, izgraditi 63 sokolska doma urediti 33 vežbališta i nabaviti i osvetiti 24 sokolske zastave.

Sa tečajeva naših društava

Drugi prednjački tečaj Sokolskog društva Indija, održan od 18—27 III 1937

Prednjački tečaj Sokolskog društva Mandalina, održan od 1—24 III 1937

Sastav takmičarskih odeljenja višega razdela

U pogledu sastava takmičarskih odeljenja višega razdela za ovogodišnje takmičenje za mač blaženopočivšeg Višeg Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, načelništvo Saveza SKJ odredilo je, da se u višem razdelu smeju takmičiti samo društvena odeljenja, a ne župska. Kao društvena odeljenja se smatraju i ona, u kojima su barem četiri takmičara pripadnici istoga društva. Ostali članovi odeljenja mogu pripadati drugim društvima župe.

Načelništvo Saveza SKJ

Naši pokojnici

† Brat Andrija Ruman

Dne 17 o. m. umro je brat Andrija Ruman, član vežbač i tajnik prednjačkog zbora Sokolskog društva Beograd IV na Čukarici.

Pokojni brat Ruman bio je jedan od omladinaca iz redova intelektualaca, koji je Sokolstvo istinski zavoleo, i koji mu je bio poklonio svu svoju pažnju, oduševljeno učestvujući u njegovom radu. U svome društvu, koje inače zbog posebnih prilika oskudeva na takvim članovima, pokojni brat ulagao je veliki trud i napor kao vežbač i kao tajnik prednjačkog zbora.

Na sahrani, koja je obavljena 18 o. m., pokojnika je na njegovom poslednjem putu ispratilo brojno članstvo društva i glazba bratskog Sokolskog društva Beograd VIII. Od pokojnog brata oprostili su se starešina društva brat dr. Miodrag Stefanović i društveni načelnik brat Dragutin Špiček.

Pokojnom bratu neka je večni mir i slava!

Knjige i listovi

Čuvajmo Jugoslaviju

Vesnik Sokolske župe Karlovac. Mart 1937, br. 3.

Sadržaj: M. Sablić: Verom u pobedu — napred! — Izveštaji funkcionera za glavnu godišnju skupštinu.

Sokolski život**List Sokolske župe Niš, Mart 1937, br. 3.**

Sadržaj: Radovan T. Dimitrijević: Sokolstvo, narod, država i politika. — Sokolstvo kao osnovica jugoslovenske pedagogike. — Velimir Cemović: Sokolstvo i njegov zadatak. — Prof. St. Stevanović: Sećanje na pokojnog Sotira J. Radoičića. — Bl. K. Ristić: Surdulica. — Sokolski zvučni film „Oj letni sivi Sokole! — Govor pred vrstom. — Iz načelnništva župe. — Iz starešinstva župe. — Kroz društva i čete. — Vesti.

Knjiga za sokolsko selo**Sokolske župe Mostar, April 1937, br. 3**

Sadržaj: Dr. Josip Nemec: Verujmo u našu jugoslovensku budućnost. — Vladimir Gaćinović — sokolski pečalbar i jugoslovenski borac. — Aleksa Šantić: Otadžbini. — Duš. Živković: U selu je snaga zemlje i odbrana nacije. — Gusle su narodni iz naroda učitelj. — Sarović Boško: Smrt Viteškog Kralja Aleksandra I. — Jovo Kurtović: Tu je meni najmilije. — Hasan Ljubunčić: Ljudi nam treba — Sokola! — Boriša P. Starović: Put nebu. — Ismet A. Tabaković: Smrt sestre dr. Renate Tirš. — Hajrudin Čurić: Sokolskom snagom svom. — Zavećna snaga i primljene dužnosti. — Petar M. Nikolić: Petoljetka našega napretka. — St. O. Stanković: Narodni univerzitet u Trebinju. — Jovan Vlahović: Sokolska Petrova petoljetka. — Poljoprivredni čas. — Beleške. — Vesti iz jedinica.

Iz naših župa

Sokolsko društvo Malinska. U nedelju 4 aprila prikazao je diletantski otek ovog društva pozorišni komad „Običan čovek“ od Br. Nušića. Izvedba je oduševila mnogobrojne gledaoce. I ovog su puta naši hvaljevredni diletanti na čelu sa bratom Marijanom Sučićem opravdali svoj lepi glas koji uživaju u mestu i okolini. Uspeh koliko moralni toliko i materijalni bio je iznad svakog očekivanja. Verujemo, da će ovi lepi uspesi dati ponovno potsticu našim diletantima, pa i svima ostalim članovima, da rade nesebično za napredak ovog društva. — F. K..

Sokolsko društvo Mokrin. U nedelju 11-IV po podne u sokolani održano je prvo ovogodišnje selo. Posle govora br. I. Dražića izvela su deca članovi i podmladak nekoliko kratkih i poučnih pozorišnih komada, jedan monolog i nekoliko recitacija. Program je izveden vrlo lepo i publika je bila zadovoljna. Poseta je bila dosta dobra, a uspeh materijalni dobar.

Sokolsko društvo Oštrej održalo je prvi dio društvenog tečaja za sve kategorije, koji je trajao 7 dana, i to od 4 do 11 o. m. Tečaj je pohađalo 8 članova, 3 naraštajca, 6 naraštajki, 10 muške i 10 ženske dece. Vođa tečaja bio je župski prednjak brat Miloš Volk. Tečaj je završen predavanjem brata Šahinpašića Mustafe s temom „Sport i Sokolstvo“. — M. M..

Načelnništvo sokolskog okružja Drvar održalo je 11 o. m. sednicu, na kojoj su bila po prvi put zastupljena u ove dve godine sva društva ovog okružja. Delegati župe bili su župska načelnica sestra Lepa Gutman i župski prednjak brat Miloš Volk. Na ovoj sednici izabrano je načelnništvo okružja, i to: načelnik brat Drago Sarić, načelnica sestra Zagorka Marković i tajnik brat Mile Balaban. Na sednici je ujedno rešeno, da se održi smotra celokupnog članstva naraštaja i dece za celo okružje na Bravskom 30 maja o. g. Istog dana će se sravniti vežbe za župski slet, koji će se održati 13 juna o. g. u Banja Luci. Osim toga rešeno je, da sva društva okružja uzmu vidnog učešća u javnom nastupu o. g. na Oštrelju, kada će se ujedno izvršiti otvorenje novo podignuto doma. — M. M..

Sokolsko društvo Radeče kod Zidanog Mosta podiže svoj dom. Posle 27 godina svoga postojanja ovo vredno

društvo približuje se ostvarenju svojih davnih želja, da naime dođe do svog vlastitog krova. Dne 11 o. m. društvo je održalo izvanrednu skupštinu, na kojoj je nakon podnesenih izveštaja o akciji za podizanje doma zaključilo da se isti podigne na zemljištu, koje je društvu darovao pokojni brat Aleksa Podvinac, a koji je društvu ostavio i izvesnu svotu novca. Na skupštini je izabran i posebni odbor za gradnju doma, u koji su ušla sledeća braća: predsednik Karl Novak, tajnik, Miro Vidmar i kao članovi: Žane Haler, Ferdo Laznik i Artur Nahbar. Prema ovlašćenjima primljenim od društvene skupštine, ovaj će odbor imati da zasnovanu akciju provede u delo.

Sokolsko društvo Novo Sarajevo priredilo je 11 o. m. slobodno trčanje preko polja. Staza je išla od doma, pa odmah preko njiva uzbrdo, skrenula u šumu i dalje uskim šumskim puteljkom kroz šikarje. Nekoliko puta je prelazila potok sve bez mostova, te je trebalo preskakati dve ograde, dok se nije stiglo na glavnu cestu, kojom se išlo oko 1500 metara do doma. Teren je bio za trčanje idealan. Takmičile su se sve kategorije, muške i ženske. Članovi su imali stazu od 6 km, članice i muški naraštaj na 2 km, a ženski naraštaj na 1 km. Svi takmičari su startali odjednom, a usled različitih staza stizali su na cilj kategorija za kategorijom, dočekivani od velikog broja publike. Ovo takmičenje predstavljalo je po broju takmičara nekakvo nezvanično prvenstvo Sarajeva u slobodnom trčanju. U Sarajevu je to do sada jedino takmičenje te vrste, jer ga ne priređuje nijedno ni sokolsko ni sportsko društvo.

Kao nagradu daje društvo pojedincima mesto diploma naročite spomen-plakete; prvaci dobiju pozlaćene, a ostali, koji postignu za 10% slabije vreme od pobednika, posrebrene plakete.

Ovom prilikom se merilo vreme automatski sa naročitim aparatom, koji se pokazao odličan u svojoj funkciji. Postignuta je tačnost 1/30 sekunde, koja je kasnije zaokruživana na desetine.

U ovom takmičenju, koje je dalo veoma lepe rezultate, učestvovalo je 14 članova, 4 članice, 38 muškog i 9 ženskog naraštaja iz 9 jedinica.

Sokolsko okružje Beli Manastir. Dne 11 aprila o. g. obišla je sestra Horvat Nada, načelnica belomanastirskog sok. okružja, u pratnji sestre Dokić Jelene, društvene načelnice iz Kneževa, Sokolske čete Bolman i Jagodnjak radi pregleda rada sa ženskim kategorijama.

Četa Bolman, koja je prilikom svog osnivanja pred nekoliko meseci imala 14 naraštajki i s njima neko vreme uspešno vežbala, sada nema ni jedne naraštajke. Smatra se, da je tome uzrok, što su vodstvo ove kategorije preuzela braća. Trebalo je jednu od sestara toliko uputiti, da je uz saradnju načelnice mogla preuzeti vodstvo ženskih kategorija. Sa ženskom decom tek se započelo s učenjem ovogodišnjeg takmičarskog gradiva, te je sestra okružna načelnica pokazala i dala uputstva u tom pogledu i prešla sa ženskom decom ovogodišnje dve sletske proste vežbe.

U četi Jagodnjak je brat četni načelnik prešao i naučio sa ženskom decom sve ovogodišnje takmičarsko gradivo, kao i proste vežbe, koje su već potpuno uvežbane. Četa za sada nema načelnice ni vodnice za ženske kategorije, od kojih ima samo žensku decu, koju uspešno vodi načelnik brat Alajica. Četa uopšte razvija u svakom pogledu veoma živ rad.

Sokolsko društvo Blato. Otrag kratkog vremena u našem Sokolskom društvu obrazovana je diletantska sekcija od članova i članica, koja je sa svojim radom za relativno kratko vreme postigla veoma lep uspeh.

Kao prvi komad izabrala je sekcija komediju „Dr“ u 4 čina od Brani-slava Nušića. Premijera ovog komada usledila je na Uskrs, u dvorani novog još nedovršenog Sokolskog doma. Pret-

stavi je bio prisutan veliki broj gledalaca, na koje je izvedba komada učinila vrlo dobar utisak. Komad je uvečbao brat Miljenko Batistić, starešina društva, koji se, pored ostalih dužnosti, primio da organizira i vodi ovu našu mladu sekciju.

U nedelju 4 o. m. davana je repriza ovog komada. I na reprizi bila je poseta veoma dobra, čak je bilo i mnogo onih koji su po drugi put došli da vide izvedbu ovog komada. — M. V.

Sokolsko društvo Donji Milanovac. Novo osnovani muzički otek — tamburaški zbor — priredio je više muzičkih večeri. Kao novitet ovog kraja privuklo je i omladinu k Sokolstvu koja je do tada rezervisano posmatrala rad u sokolani. To je znak uspeha i rada uprave i jačanja sokolske organizacije. — K.

Sokolsko društvo Kastav — priredilo je dne 11 aprila o. g. uz sudelovanje bratskog društva kazališnih dobrovoljaca iz Sušaka i bratskog društva „Graničar“ iz Spinčica Nušićevu večer sa komedijom „Dr“ u 4 čina. Priredba uspešna je na sveopće zadovoljstvo u svakom pogledu.

Sokolsko društvo Mandalina održalo je od 1 do 24 marta o. g. prednjački tečaj. Tečaj je vodio župski prednjak brat B. Kovačević, a pomagali su mu starešina i prosvetar društva brat Ante Vlahović.

Tečaj je pohađalo 20 tečajaca, 8 ženskih i 12 muških, koji su redovito polazili tečaj i marljivo pratili sva predavanja. Disciplina u tečaju bila je odlična, a radilo se od 18.30 do 23.30 sa, jer su tečajci bili većinom radnici, koji su preko dana zaposleni. Nekoliko puta u tečaju je pomagala i sestra Zorka Kovačević. Uspeh tečaja je veoma dobar, te su na njemu tečajci stekli najpotrebnije znanje i spremu za rad u društvu.

Tečaj je završen zajedničkom sednicom predavača, tečajaca i članova društvenog prednjačkog zbora, na kojoj su donešeni važni zaključci o budućem, a napose o ovogodišnjem radu u društvu, kao i priredbama, javnim nastupima, takmičenjima i izletima.

Delegat Saveza SKJ brat Dobra Bogdanović, starešina Sokolskog društva Beograd III, koji je došao na godišnju skupštinu Sokolske župe Šibenik-Zadar, učinio je tom prilikom i posetu našem društvu. Brat Bogdanović izrazio je svoje veliko zadovoljstvo s uspešnim i požrtvovnim radom ovoga društva, koje je uspešno da srazmerno malim materijalnim sredstvima podigne krasan i velik Sokolski dom. Kada se ovaj dom potpuno dovrši služić kao sokolsko, nacionalno i kulturno žarište ovoga mesta.

Sokolsko društvo u Prokuplju je nedavno sagradilo vrlo lep Sokolski dom, koji predstavlja kulturnu i nacionalnu dobit cele Toplice. U domu se omladina priprema fizički i duhovno za sve velike pothvate koji očekuju naš narod; u njemu su smeštena gotovo sva viteška i kulturna udruženja: Narodna odbrana, Jadranska straža, Crveni krst, Četničko udruženje, Gradska čitaonica itd. Dom služi i kao lep ukras varoši: on spada među najlepše zgrade u Prokuplju.

Ove godine, 10 juna, društvo će imati veliko slavlje: proslaviće tridesetogodišnjicu svoga postojanja i otkriti spomen-bistu Viteškog Kralja Ujedinitelja i spomen-bistu četničkog vojvode Koste Vojinovića. Kraljeva spomen-bista postavljena je u holu Sokolskog doma. Ona je umetnički izrađena. U lepom mermernom postolju urezan je soko sa raširenim krilima na kojima se naslanja bista. Sokoli Toplice, na ovaj način, odaće hvalu i poštu Onome koji je ceo svoj život posvetio jugoslovenskom narodu i koji je tako mnogo učinio za napredak jugoslovenskog Sokolstva. Vojinovićeve spomen-bista postavljena je u gradskom parku, ispred zgrade Okružnog načelstva. I ona predstavlja jedno lepo umetničko delo. Postavljanjem i

otkrivanjem ove spomen-biste Sokoli će odati hvalu legendarnom heroju Topličkog ustanka.

Pripreme za svečanost ozbiljno se vrše. Interesovanje je veliko u celoj Toplici. Prokuplje se sprema da primi goste iz cele zemlje. Na dan svečanosti održaće se sokolski slet Okružja Niš. Sokolska svečanost u Prokuplju predstavljaće nacionalnu i kulturnu manifestaciju Toplice. Topličani su gordi što se ova svečanost izvodi u njihovoj sredini, i što će na dan 10 juna, zajedno sa učesnicima, manifestovati svoju zahvalnost prema onima koji su u našoj novijoj istoriji tako mnogo značili. — D. V.

Sokolska radio-predavanja radio stanica Beograd-Zagreb-Ljubljana

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

Dne 29 IV predaje sestra prof. Ljubica Pavlović (Skoplje) o temi: „Zrinjski i Frankopan“;

Dne 2 V predaje brat Petar Čolić (Jagodina) o temi: „Sokolsko telesno vaspitanje“;

Dne 6 V predaje brat Petar Jovanović (Skoplje) o temi: „Četnički pokret u Južnoj Srbiji i njegov značaj za naše oslobođenje“;

Dne 13 V predaje brat S. Zafirović (Skoplje) o temi: „Istorija naše nacionalne prosvete u Južnoj Srbiji do 1912 god.“;

Dne 16 V predaje brat Sava Đukić (Kragujevac) o temi: „V župski slet i I župski prosvetni slet Sokolske župe Kragujevac.“

Večernja sokolska radio-predavanja održavaju se od 19.30 do 19.50, a popodnevna od 16.45 do 17 časova.

Natečaj za učitelja glazbe

Sokolsko društvo Vis raspisuje natečaj za učitelja glazbe.

Molbe uz naznaku ličnih podataka i zahteva uputiti do 1 maja o. g.

Sokolsko društvo Vis

Iz uredništva

Da bi u buduće obezbedilo uredno i tačno izlaženje lista, uredništvo se iz dosadašnjih saveznih prostoriya preselilo u štampariju u kojoj se štampava naš list.

Kako usled toga broj koji je trebao da izađe u subotu dne 17 o. m. nije mogao da izađe, molimo najlepše da se uvaži gore navedeni razlog, kao i da se broj lista s pomenutim datumom ne reklamira.

Svi rukopisi neka se i u buduće šalju na adresu uredništva: Beograd, Prestolonaslednikov trg 34.

APSOLUTNA SIGURNOST

gimnastičkih sprava prvi je zahtev vežbača. Naše sprave ne odgovaraju svima vašim zahtevima samo svojom apsolutnom sigurnošću, nego i u pogledu praktične upotrebe, preciznosti, krasne izvedbe i neverovatno niske cene.

TVORNICI GIMNASTIČKIH
— SPRAVA —
J. ORAŽEM
RIBNICA NA DOLENJSKEM

19-9

POMAŽITE I ŠIRITE**SOKOLSKU ŠTAMPU!**